

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.5.2018
COM(2018) 270 final

2018/0126 (NLE)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των πτυχίων
τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των
αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό**

{SWD(2018) 170 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Ο στόχος της πρότασης σύστασης του Συμβουλίου είναι να διασφαλιστεί ότι σε κάθε σπουδαστή, μαθητευόμενο ή μαθητή που έχει κάποια εμπειρία μάθησης στο εξωτερικό, είτε για την απόκτηση τίτλου σπουδών είτε στο πλαίσιο μαθησιακής κινητικότητας, η εμπειρία αυτή θα αναγνωρίζεται αυτομάτως για σκοπούς περαιτέρω σπουδών. Η αναγνώριση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την εισδοχή εκπαιδευομένων σ' αυτά.

Ο στόχος αυτός αποτελεί βασικό στοιχείο της φιλοδοξίας για υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης έως το 2025, στο πλαίσιο της οποίας ζητείται «*μια Ευρώπη στην οποία η μάθηση, οι σπουδές και η διεξαγωγή έρευνας δεν θα παρεμποδίζονται από σύνορα. Μια ήπειρος όπου η παραμονή σε άλλο κράτος μέλος –για σπουδές, μάθηση ή εργασία– είναι κάτι το συνηθισμένο και όπου η γνώση δύο άλλων γλωσσών πέραν της μητρικής είναι ο κανόνας· μια ήπειρος στην οποία οι άνθρωποι έχουν έντονο το αίσθημα της ευρωπαϊκής τους ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς και πολυμορφίας της Ευρώπης*». Φιλοδοξία μας είναι να δώσουμε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εντατικοποιήσουν και να επιταχύνουν τη συνεργασία τους σ' αυτούς τους ποικίλους τομείς, και με τον τρόπο αυτό να εμπνεύσουν άλλες χώρες εκτός ΕΕ να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους. Επιπλέον, ο ευρωπαϊκός χώρος εκπαίδευσης θα βασιστεί σε μια προσέγγιση διά βίου μάθησης, καλύπτοντας όλες τις ηλικιακές ομάδες, όλες τις μορφές μάθησης και όλους τους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Με την έκδοση της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη θα κληθούν αρχικά να αναλάβουν πολιτική δέσμευση για την αυτόματη αναγνώριση. Στη συνέχεια, θα κληθούν να εφαρμόσουν μια τεχνική σταδιακή προσέγγιση με σκοπό να αναπτυχθεί μεταξύ τους αμοιβαία εμπιστοσύνη όσον αφορά τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στην πρόταση λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση που επικρατεί στους διάφορους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, δεδομένου ότι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αναγνώρισης είναι πιο ανεπτυγμένα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση απ' ό,τι στη δευτεροβάθμια. Επίσης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να γίνει πραγματικότητα η αυτόματη αναγνώριση, καθώς και τα εργαλεία της ΕΕ που μπορούν να παράσχουν στήριξη στα κράτη μέλη και στα οικεία ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Η μαθησιακή κινητικότητα προάγει τις ικανότητες και τις εμπειρίες που έχουν καίρια σημασία για την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας. Μπορεί επίσης να προωθήσει την εργασιακή κινητικότητα και συνεπώς να συμβάλει στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης, καθώς και στην ατομική και την οικονομική ανθεκτικότητα. Στην πρόσφατη ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Erasmus+¹ αναφέρεται ο θετικός αντίκτυπος της κινητικότητας στην αυτοπεποίθηση των εκπαιδευόμενων, στην ανεξαρτησία, στο κοινωνικό κεφάλαιο και στη μετάβασή τους στην απασχόληση. Στο πλαίσιο του παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος εκπαίδευσης και απασχόλησης, είναι επιτακτική ανάγκη οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να αξιοποιούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο όλες τις ευκαιρίες μάθησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, η μη αυτόματη αναγνώριση των τίτλων

¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_el

σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό παρεμποδίζει αυτήν την κινητικότητα.

Έως σήμερα, το μόνο νομικό κείμενο στον τομέα αυτόν είναι η σύμβαση για την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο (σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων)², η οποία καταρτίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την UNESCO και εκδόθηκε το 1997. Έκτοτε έχει κυρωθεί από 53 χώρες³. Η σύμβαση καλύπτει τόσο τα απολυτήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσο και τους τίτλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνιστά επίσης έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της διαδικασίας της Μπολόνιας⁴, η οποία θεσπίστηκε το 1998 και περιλαμβάνει 48 χώρες, συμπεριλαμβανομένων όλων των κρατών μελών. Στο ανακοινωθέν Τύπου του Βουκουρεστίου το 2012, οι υπουργοί δεσμεύτηκαν ως προς τον μακροπρόθεσμο στόχο της αυτόματης αναγνώρισης. Ωστόσο, παρά την επιβεβαίωση αυτής της δέσμευσης στο ανακοινωθέν Τύπου του Ερεβάν⁵ το 2015, όπου οι υπουργοί δεσμεύτηκαν να εξασφαλίσουν ότι «τα προσόντα αναγνωρίζονται αυτόματα στο ίδιο επίπεδο με τα αντίστοιχα εθνικά προσόντα», η απτή πρόοδος εξακολουθεί να είναι αργή ή ανύπαρκτη.

Εξακολουθούν να υπάρχουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση πάρα πολλές περιπτώσεις όπου περίπλοκες, δαπανηρές και χρονοβόρες διαδικασίες αναγνώρισης παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εκπαιδευόμενων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διαδικασίες αυτές μπορεί να διαρκέσουν αρκετούς μήνες και να είναι ιδιαίτερα δαπανηρές⁶, ενώ η ασυνέπεια και η έλλειψη διαφάνειας επιτείνουν τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευόμενοι. Ένας από τους λόγους στους οποίους οφείλεται το φαινόμενο αυτό είναι ότι οι αποφάσεις σχετικά με την αναγνώριση εναπόκεινται συχνά στη διακριτική ευχέρεια του ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο οποίο υποβάλλει αίτηση ο εκπαιδευόμενος, με συνέπεια να εφαρμόζονται ποικίλες πρακτικές και να παρατηρείται έλλειψη ομοιομορφίας στα κριτήρια.

Στη γενική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι διαδικασίες αμοιβαίας αναγνώρισης, τόσο των τίτλων σπουδών ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσο και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς. Οι κάτοχοι τίτλων που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ένα κράτος μέλος συχνά δεν είναι βέβαιοι όσον αφορά τη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση άλλου κράτους μέλους. Επιπλέον, ενώ οι συντομότερες περίοδοι μάθησης στο εξωτερικό δεν δημιουργούν προβλήματα αναγνώρισης, η αβεβαιότητα παραμένει σημαντική πρόκληση για τις περιόδους μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους. Το στοιχείο αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στη μαθησιακή κινητικότητα των ατόμων που εισέρχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση⁷, καθώς επίσης και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, ενόψει της επέκτασης της κινητικότητας των μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη μελλοντική γενιά του προγράμματος Erasmus+, τα ζητήματα αναγνώρισης στο επίπεδο αυτό θα καταστούν ακόμη πιο επιτακτικά.

Η αναγνώριση της ατομικής κινητικότητας στην ανώτερη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι πιο ανεπτυγμένη. Οι εκπαιδευόμενοι σ' αυτό το επίπεδο

² https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc_en.asp

³ Περιλαμβάνονται όλα τα κράτη μέλη, με εξαίρεση την Ελλάδα.

⁴ <http://www.ehea.info/>

⁵ <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/files/YerevanCommuniqueFinal.pdf>.

⁶ Making Integration Work, ΟΟΣΑ (2017): <http://www.oecd.org/migration/making-integration-work-humanitarian-migrants-9789264251236-en.htm>

⁷ Αυτό περιλαμβάνει τόσο τα επίπεδα σύντομου κύκλου σπουδών όσο και πρώτου κύκλου σπουδών (bachelor).

μπορούν να χρησιμοποιούν εργαλεία για να εξασφαλίζουν την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων τους από το ίδρυμα προέλευσής τους. Από την άλλη πλευρά, οι απόφοιτοι ανώτερης δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στη χώρα τους δεν έχουν τη βεβαιότητα ότι θα έχουν την ίδια πρόσβαση σε άλλα κράτη μέλη, λόγω του ότι οι εθνικές πρακτικές διαφέρουν. Η αβεβαιότητα αυτή όσον αφορά την πρόσβαση έχει αρνητικό αντίκτυπο στη μαθησιακή κινητικότητα.

Ωστόσο, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος μεταξύ ομάδων κρατών μελών που έχουν έρθει σε επαφή για να συνάψουν συμφωνίες σχετικά με την αυτόματη αναγνώριση. Ένα παράδειγμα είναι η απόφαση των χωρών της Μπενελούξ⁸ σχετικά με την αυτόματη αναγνώριση, η οποία υπογράφηκε στις 25 Ιανουαρίου 2018 και στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι τίτλοι σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης –από σύντομα προγράμματα σπουδών έως διδακτορικά. Παρόμοιες ρυθμίσεις εφαρμόζονται μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών⁹, ενώ μία ακόμη συμφωνία αναμένεται να υπογραφεί από τα κράτη της Βαλτικής¹⁰ το 2018. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις στις ρυθμίσεις περιλαμβάνονται οι τίτλοι σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Αυστρία και η Ιταλία, αναγνωρίζουν αυτόματα τα αποτελέσματα περιόδων μάθησης που πραγματοποιήθηκαν σε οποιαδήποτε χώρα κατά τη διάρκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ένα θετικό παράδειγμα της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την αναγνώριση των τίτλων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι το ευρωπαϊκό απολυτήριο, το δίπλωμα που απονέμεται από τα ευρωπαϊκά σχολεία¹¹. Οι κάτοχοι ευρωπαϊκού απολυτηρίου έχουν τα ίδια δικαιώματα και οφέλη με άλλους κατόχους απολυτηρίων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες τους, μεταξύ αυτών και το ίδιο δικαίωμα με τους κατόχους ισοδύναμων εθνικών τίτλων να επιδιώκουν την εισδοχή τους σε οποιοδήποτε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οποιουδήποτε κράτους μέλους.

Η προστιθέμενη αξία της παρούσας πρότασης σύστασης του Συμβουλίου έγκειται στην επέκταση της αυτόματης αναγνώρισης σε όλα τα κράτη μέλη με βάση αυτά τα παραδείγματα. Τα κράτη μέλη και τα οικεία ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα λάβουν στήριξη για την υλοποίηση, με σεβασμό στο γεγονός ότι είναι αρμόδια για τα οικεία συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το σημαντικό αυτό βήμα προς τη δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης μπορεί να αποτελέσει έμπνευση για επίτευξη προόδου σε άλλα φόρουμ, π.χ. εντός του γεωγραφικά ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου, η αυτόματη αναγνώριση τίτλου σπουδών νοείται ως το δικαίωμα των κατόχων τίτλου σπουδών που έχει εκδοθεί από ένα κράτος μέλος να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται χωριστή διαδικασία αναγνώρισης. Η αυτόματη αναγνώριση των αποτελεσμάτων μιας περιόδου μάθησης στο εξωτερικό νοείται ως το δικαίωμα αναγνώρισης, σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, των αποτελεσμάτων μιας περιόδου μάθησης σε ένα κράτος μέλος, όταν τα μαθησιακά αποτελέσματα έχουν τεκμηριωθεί δεόντως. Στο παράρτημα παρατίθεται γλωσσάριο των όρων που χρησιμοποιούνται στο παρόν έγγραφο.

⁸ Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες.

⁹ Δανία, Φινλανδία, Ισλανδία, Νορβηγία και Σουηδία.

¹⁰ Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία.

¹¹ Τα ευρωπαϊκά σχολεία διέπονται από τη συνεργασία μεταξύ όλων των κρατών μελών της ΕΕ και της ΕΕ δυνάμει της σύμβασης σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων, *Επίσημη Εφημερίδα L 212 της 17/8/1994*, σ. 3-14.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και περιόδων σπουδών στο εξωτερικό ήταν ένα από τα βασικά στοιχεία της συμβολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη σύνοδο των ηγετών στο Γκέτεμποργκ, στις 17 Νοεμβρίου 2017: ανακοίνωση σχετικά με την ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού¹². Συνδέεται στενά με τη φιλοδοξία δημιουργίας του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης έως το 2025 και εγκρίθηκε μέσω των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2017¹³, στο πλαίσιο των οποίων ζητείται η «προώθηση της συνεργασίας των κρατών μελών για την αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εντός του κατάλληλου πλαισίου».

Οι εργασίες για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση προάγουν επίσης τις εργασίες στο πλαίσιο του τομέα προτεραιότητας «διαφάνεια και αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων με στόχο τη διευκόλυνση της μάθησης και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού», όπως προσδιορίστηκε στην κοινή έκθεση για το 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης¹⁴.

Στο πλαίσιο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, οι εργασίες για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό μπορούν να βασιστούν σε μια σειρά δομικών στοιχείων στα οποία περιλαμβάνονται:

- α) η σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2017, σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση, στόχος του οποίου είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς των επαγγελματικών προσόντων. Η σύσταση δημιούργησε ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς με οκτώ επίπεδα επαγγελματικών προσόντων, εκφρασμένων ως μαθησιακά αποτελέσματα με κλιμακούμενα επίπεδα επάρκειας. Τα επίπεδα αυτά χρησιμεύουν ως μηχανισμός «μετάφρασης» μεταξύ των διαφόρων συστημάτων επαγγελματικών προσόντων και των επιπέδων τους. Τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει ή αναπτύσσουν εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα συνδέουν με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων·
- β) η απόφαση Europass¹⁵ για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα, με την οποία θα θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο και διαλειτουργικό πλαίσιο εργαλείων και πληροφοριών, ειδικότερα για τους σκοπούς της διακρατικής απασχόλησης και της μαθησιακής κινητικότητας·
- γ) η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης¹⁶, της 17ης Ιανουαρίου 2018, η οποία επικαιροποιεί τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

¹² COM(2017) 673 final: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-strengthening-european-identity-education-culture_en.pdf

¹³ EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>

¹⁴ 2015/C 417/04: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52015XG1215%2802%29>

¹⁵ Εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 14 Μαρτίου 2018 και από τα κράτη μέλη στις 12 Απριλίου 2018.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>

σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης¹⁷, του Δεκεμβρίου του 2006. Συνιστά να υποστηριχθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω η αξιολόγηση και η επικύρωση των βασικών ικανοτήτων, ώστε να παρέχεται στα άτομα η δυνατότητα να εξασφαλίζουν την αναγνώριση των ικανοτήτων τους και να αποκτούν πλήρη ή, κατά περίπτωση, μερική σειρά επαγγελματικών προσόντων·

- δ) η σύσταση του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης¹⁸, του Δεκεμβρίου 2012, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη καλούνταν να θεσπίσουν, έως το 2018, ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης·
- ε) διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας, οι οποίες παρέχουν στα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των κρατών μελών τη δυνατότητα να αποδεικνύουν την ποιότητα και να αυξάνουν τη διαφάνεια και συμβάλλουν με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης και καλύτερης αναγνώρισης των τίτλων, των προγραμμάτων τους και άλλων παροχών. Σύμφωνα με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, για περαιτέρω συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση¹⁹, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τη συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας και διαπίστευσης, των αρμόδιων αρχών και των άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό. Οι βάσεις για την εμπιστοσύνη και την αναγνώριση αποτελούν ένα κοινό σύνολο προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας, ενώ το ευρωπαϊκό μητρώο οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση²⁰ παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τους οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας που έχουν καταδείξει την ουσιαστική συμμόρφωσή τους προς τα εν λόγω πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές·
- στ) το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση²¹, το οποίο θεσπίστηκε το 2009 με σκοπό την παροχή στήριξης για τη βελτίωση των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το πλαίσιο αναφοράς συμβάλλει στην αύξηση της διαφάνειας και, κατά συνέπεια, της εμπιστοσύνης στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών·
- ζ) η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση²², το οποίο διευκολύνει την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, μεταξύ άλλων με εργαλεία όπως οι συμφωνίες μάθησης και τα μνημόνια συμφωνίας.

¹⁷ 2006/962/EK: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>

¹⁸ 2012/C 398/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01))

¹⁹ 2006/143/EK: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32006H0143>

²⁰ Δεκαοκτώ κράτη μέλη χρησιμοποιούν οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας που έχουν καταχωριστεί στο ευρωπαϊκό μητρώο διασφάλισης της ποιότητας.

²¹ 2009/C 155/01: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009H0708\(01\)&from=EL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009H0708(01)&from=EL)

²² 2009/C 155/02: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=OJ%3AC%3A2009%3A155%3ATOC>

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Με τη στήριξη για τη βελτίωση της αναγνώρισης των προσόντων που αποκτώνται και των αποτελεσμάτων μαθησιακών περιόδων που πραγματοποιούνται σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, και, έτσι, με την αύξηση της πρόσβασης σε ευκαιρίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασιακής κινητικότητας, η παρούσα πρόταση θα συμβάλει στην υλοποίηση της προτεραιότητας της Επιτροπής που αφορά την τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης²³.

Η πρόταση συνάδει επίσης με τη διακήρυξη της Ρώμης²⁴, η οποία ζητεί «να υλοποιηθεί μια Ένωση όπου οι νέοι θα λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση και κατάρτιση και θα μπορούν να σπουδάζουν και να αναζητούν εργασία σε όλη την ήπειρο».

Θα συμβάλει επίσης στην πρώτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων²⁵, σύμφωνα με την οποία «[κ]άθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας».

Η πρόταση είναι επίσης συνεπής με την κατευθυντήρια γραμμή 7 των κατευθυντήριων γραμμών του 2018 για την απασχόληση²⁶, σύμφωνα με την οποία: «[η] κινητικότητα των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων θα πρέπει να προωθηθεί με στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων απασχολησιμότητας και την αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Θα πρέπει να αρθούν τα εμπόδια στην κινητικότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης... και στην αναγνώριση των προσόντων».

Είναι συνεπής με το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων της Επιτροπής²⁷ και με το σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών²⁸, στα οποία αναγνωρίζεται η ανάγκη λήψης περαιτέρω μέτρων για να διευκολυνθεί η αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων, καθώς και η εργασιακή κινητικότητα των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν στην ΕΕ. Είναι επίσης συνεπής με την αναδιτύπωση της οδηγίας για τους σπουδαστές και τους ερευνητές²⁹, σκοπός της οποίας είναι να διευκολύνει την ενδοενοσιακή κινητικότητα των ερευνητών και των σπουδαστών από τρίτες χώρες.

Η πρόταση συνάδει επίσης με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την ώθηση της ανάπτυξης και της συνοχής σε παραμεθόριες περιφέρειες της ΕΕ³⁰, η οποία ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εξετάσουν σοβαρά τη βελτίωση του συντονισμού, την ευρύτερη αμοιβαία αναγνώριση και τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση με κάθε γείτονα.

²³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment_el.

²⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-767_el.htm.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_el

²⁶ COM(2017) 677 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0677>

²⁷ COM(2016) 381 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&rid=1>

²⁸ COM(2016) 377 final: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EL/1-2016-377-EL-F1-1.PDF>

²⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (αναδιτύπωση): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32016L0801>

³⁰ COM(2017) 534 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0534&from>

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρωτοβουλία συνάδει με τα άρθρα 165 και 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 165 ορίζει ότι η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους. Ειδικότερα, το άρθρο 165 παράγραφος 2 αναφέρεται ρητά στην ανάληψη δράσης από την Ένωση με στόχο «να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών».

Το άρθρο 166 ορίζει ότι η Ένωση εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η πρωτοβουλία δεν προτείνει επέκταση της κανονιστικής εξουσίας της ΕΕ ή δεσμευτικές υποχρεώσεις στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους περιστάσεις, τον τρόπο εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Ο στόχος της προτεινόμενης σύστασης συνιστά ένα εκ φύσεως διακρατικό ζήτημα. Απαιτεί περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη εάν ενεργούν μεμονωμένα και, κατά συνέπεια, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Παρότι η σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων και οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας παρέχουν ένα πλαίσιο για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση, και παρά το γεγονός ότι υφίστανται ορισμένες περιφερειακές συμφωνίες μεταξύ μικρότερων ομάδων κρατών μελών, εξακολουθούν να υπάρχουν φραγμοί που παρεμποδίζουν την πλήρη αυτόματη αναγνώριση σε όλη την Ένωση.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση προβλέπει μια σταδιακή προσέγγιση για την επίτευξη αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης μεταξύ κρατών μελών. Η προτεινόμενη σύσταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της, δεδομένου ότι συνιστά μη δεσμευτικό μέσο βάσει του οποίου κάθε κράτος μέλος είναι αρμόδιο για την προσέγγιση που θα υιοθετήσει για την επίτευξη του στόχου της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 165-166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Συνθήκη ορίζει ότι το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Για να διασφαλιστεί στα ενδιαφερόμενα μέρη τα οποία αφορά περισσότερο η πρόταση η δυνατότητα να παράσχουν τη συνεισφορά και την εμπειρογνώσια τους και να συμβάλουν στη βάση τεκμηρίωσης της Επιτροπής στον συγκεκριμένο τομέα, η Επιτροπή διενήργησε στοχευμένη διαδικτυακή διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη³¹. Ελήφθησαν σχεδόν 1.000 απαντήσεις από ιδιώτες και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αναγνώρισης, της εκπαίδευσης και της έρευνας σε όλη την Ευρώπη και αλλού.

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, τα κύρια εμπόδια για την επίτευξη πλήρους αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης είναι τα εξής: η έλλειψη διαφάνειας και οι διαφορετικοί κανόνες και διαδικασίες· η έλλειψη συγκρισιμότητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων· οι χρονοβόρες και σύνθετες διοικητικές διαδικασίες· και ζητήματα γλώσσας και μετάφρασης. Η διαβούλευση επιβεβαίωσε ότι το απαραίτητο πλαίσιο και τα αναγκαία εργαλεία της ΕΕ για τη διασφάλιση της αναγνώρισης υπάρχουν, αλλά ότι απαιτείται περαιτέρω στήριξη για την πλήρη εφαρμογή τους, ενώ είναι ανάγκη να καλλιεργηθεί περισσότερη εμπιστοσύνη σε όλον τον ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης. Εκφράστηκε μεγάλη υποστήριξη για την ανάληψη δράσης τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, από τη διαβούλευση προέκυψε ότι υπάρχει υποστήριξη για μια φιλόδοξη σύσταση του Συμβουλίου.

Τα αποτελέσματα αυτά ενισχύθηκαν περισσότερο κατά τη διάρκεια ειδικής συνεδρίασης στο πλαίσιο της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι εκπρόσωποι των κρατών μελών επιβεβαίωσαν την ανάγκη να είναι φιλόδοξη η σύσταση του Συμβουλίου και να οριστεί σαφής στόχος για την επίτευξη της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης. Συνέστησαν επίσης να συμπεριληφθούν αναφορές σε εναλλακτικές δυνατότητες, όπως η αναγνώριση προηγούμενης μάθησης και επαγγελματικής πείρας, και να λαμβάνονται υπόψη οι ρυθμίσεις πρόσβασης για την αντιμετώπιση κοινωνικοοικονομικών μειονεκτημάτων. Θα πρέπει επίσης να διερευνηθούν οι δυνατότητες που παρέχουν οι ψηφιακές λύσεις, όπως είναι η τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών (blockchain) και η τεχνητή νοημοσύνη.

Επιπλέον, η Επιτροπή πραγματοποίησε αρκετούς γύρους διαβουλεύσεων με το δίκτυο των εθνικών κέντρων ακαδημαϊκής αναγνώρισης, το δίκτυο αρχών αναγνώρισης των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Τουρκίας, καθώς και το ευρωπαϊκό δίκτυο εθνικών κέντρων πληροφοριών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση και την κινητικότητα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων. Οι φορείς αυτοί εξέφρασαν τη στήριξή τους για την ανάληψη ενωσιακής δράσης στον τομέα αυτόν, τόνισαν τη σημασία που έχει η εφαρμογή της σύμβασης της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων και η προσήλωση στις δομές της διαδικασίας της Μπολόνιας και υπογράμμισαν τον κρίσιμο ρόλο της διασφάλισης της ποιότητας για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης. Επίσης, επισήμαναν την ανάγκη δημιουργίας μιας αξιόπιστης βάσης δεδομένων για τα προσόντα, ειδικά όσον αφορά την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Επιπλέον, συνέστησαν να ενισχυθεί η ικανότητα των αρχών αναγνώρισης και να εξεταστεί το ενδεχόμενο επέκτασης του ρόλου τους, ώστε να συμπεριλαμβάνει και άλλους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Μετά τις εν λόγω διαβουλεύσεις ακολούθησαν περαιτέρω συζητήσεις στο πλαίσιο των συνεδριάσεων των γενικών διευθυντών για την τρίτοβάθμια εκπαίδευση και των γενικών

³¹ Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων παρουσιάζονται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

διευθυντών για τα σχολεία. Οι γενικοί διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση κατέθεσαν την άποψή τους εγγράφως.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Σε διάφορες μελέτες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας και της σύμβασης της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων³² επισημάνθηκαν οι συνεχείς προκλήσεις και η ασυνέπεια των διαδικασιών αναγνώρισης. Οι σχετικές συστάσεις συμπεριλάμβαναν τη βελτίωση των διαδικασιών και των εθνικών νομοθεσιών όπου είναι σκόπιμο. Πρότειναν την παροχή στήριξης στους αξιολογητές προσόντων προκειμένου να μειωθεί ο χρόνος έκδοσης των αποφάσεων αναγνώρισης και των διαδικασιών ένστασης. Προτείνονταν επίσης βελτιώσεις στο συμπλήρωμα διπλώματος με σκοπό την ενίσχυση των αναφορών του στα μαθησιακά αποτελέσματα, καθώς και η διερεύνηση των δυνατοτήτων αναγνώρισης σε επίπεδο συστήματος σε περιφερειακή βάση. Οι περισσότερες από τις συστάσεις που επισημάνθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας εγκρίθηκαν από την υπουργική διάσκεψη της Μπολόνιας το 2015.

Σε προηγούμενες εργασίες της Επιτροπής στον τομέα της αναγνώρισης προσόντων, στις οποίες συμμετείχαν κράτη μέλη και ενδιαφερόμενα μέρη, είχαν επισημανθεί ο χαμηλός βαθμός ενημέρωσης σχετικά με τα εργαλεία αναγνώρισης και η ανάγκη για ένα «σύστημα αναγνώρισης» για όλους τους τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης. Είχε διατυπωθεί το συμπέρασμα ότι η ευκολία με την οποία οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την αναγνώριση των προσόντων τους σε άλλο κράτος μέλος εξακολουθούσε να αποτελεί πηγή ανησυχίας.

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία για τη Διαπολιτισμική Μάθηση παρουσίασε το 2018 επισκόπηση των νομικών και άλλων εθνικών διατάξεων για την αναγνώριση των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό. Σ' αυτήν επιβεβαιώθηκε η μεγάλη ποικιλομορφία των νομικών διατάξεων, όπου υπάρχουν, και οι διαφορετικές πρακτικές, που έχουν ως αποτέλεσμα άνισες ευκαιρίες κινητικότητας των μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα κράτη μέλη.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων, δεδομένης της συμπληρωματικής προσέγγισης των δραστηριοτήτων προς τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών, του εθελοντικού χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και του εύρους των αναμενόμενων επιπτώσεων. Αντ' αυτού, η πρόταση καταρτίστηκε βάσει προηγούμενων μελετών, διαβούλευσης με φορείς αναγνώρισης και στοχευμένης διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Τα κράτη μέλη θα δεσμευτούν να διασφαλίσουν ότι θα αναλάβουν πρωτοβουλίες σύμφωνα με το άρθρο 8 του [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), το οποίο ορίζει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν· ότι η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται

³² Οι εκθέσεις εφαρμογής της Μπολόνιας του 2015 και η επικείμενη έκθεση του 2018, η έκθεση του 2015 από τη διερευνητική ομάδα του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την αυτόματη αναγνώριση (Pathfinder Group on Automatic Recognition) και η έκθεση του 2016 για την παρακολούθηση του αντίκτυπου της σύμβασης της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων.

νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από τον νόμο· και ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.

Με την παροχή βελτιωμένης αναγνώρισης, η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου θα συμβάλει επίσης στην εφαρμογή του άρθρου 14 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, και του άρθρου 15 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση.

Τα μέτρα θα εφαρμοστούν σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ειδικότερα την οδηγία 95/46/ΕΚ³³, η οποία θα αντικατασταθεί στις 25 Μαΐου 2018 από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679³⁴ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Για τη στήριξη της υλοποίησης των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση, θα ενθαρρυνθεί η χρήση της υφιστάμενης χρηματοδότησης της ΕΕ, όπως είναι η χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Erasmus+ ή από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, όπου αυτό αρμόζει και σύμφωνα με τη νομική βάση και τους αντίστοιχους χρηματοδοτικούς πόρους τους.

Δεν απαιτούνται πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό ή από το προσωπικό της ΕΕ.

Επιπλέον, η παρούσα πρωτοβουλία δεν θίγει τις διαπραγματεύσεις για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και τα μελλοντικά προγράμματα.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Τα κράτη μέλη θα δεσμευτούν για την τακτική υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή και αξιολόγηση των μέτρων που περιέχονται στη σύσταση του Συμβουλίου, με την υποβολή της πρώτης έκθεσης εντός δύο ετών από την έκδοση της σύστασης, ενώ η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τη συνολική εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου εντός πενταετίας από την έκδοσή της, βασιζόμενη σε εθνικές εκθέσεις των κρατών μελών που θα υποβληθούν τέσσερα έτη μετά την έκδοσή της.

Επιπροσθέτως, η πρόοδος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προκλήσεων, θα παρακολουθείται μέσω συζητήσεων στις υπάρχουσες τομεακές ομάδες εργασίας του πλαισίου Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020 που καλύπτουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τα σχολεία, οι οποίες θα αποτελέσουν ένα φόρουμ για αμοιβαία μάθηση και ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Με την επιφύλαξη της επίτευξης συμφωνίας με τα κράτη μέλη όσον αφορά την εντολή των μελλοντικών ομάδων εργασίας, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου μετά το 2020.

³³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:en:HTML>

³⁴ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.ENG

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ανευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στην πρόταση σύστασης του Συμβουλίου προτείνεται μια σταδιακή προσέγγιση, η οποία θα στηρίζει τα κράτη μέλη στη διαμόρφωση των απαραίτητων προϋποθέσεων για την αυτόματη αναγνώριση τίτλων σπουδών για σκοπούς περαιτέρω σπουδών. Η πρόταση βασίζεται στις εξελίξεις που έχουν ήδη λάβει χώρα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά υιοθετεί μια πιο φιλόδοξη προσέγγιση με κινητήριο μοχλό την ΕΕ. Δεν καλύπτει μόνο την τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Παράγραφος 1

Τα κράτη μέλη θα κληθούν να δεσμευτούν όσον αφορά τη διασφάλιση της αυτόματης αναγνώρισης των προσόντων ή των αποτελεσμάτων περιόδου μάθησης που πραγματοποιείται στο εξωτερικό στην ίδια βάση με τα εθνικά προσόντα ή τις εθνικές περιόδους μάθησης.

Παράγραφοι 2-4

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τα κράτη μέλη θα κληθούν να διαμορφώσουν τους αναγκαίους όρους για την ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Θα κληθούν επίσης να δεσμευτούν για την κατάρτιση εθνικών κατευθυντήριων γραμμών προς στήριξη της υλοποίησης και της χρήσης εργαλείων διαφάνειας στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Παράγραφοι 5-6

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, τα κράτη μέλη θα κληθούν να διαμορφώσουν τους αναγκαίους όρους για την ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Θα κληθούν επίσης να καταρτίσουν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές, να προωθήσουν τη χρήση κριτηρίων και εργαλείων διαφάνειας, να ανταλλάξουν πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας στη σχολική εκπαίδευση και να αναπτύξουν περαιτέρω μέσα διασφάλισης της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Παράγραφος 7

Τα κράτη μέλη θα κληθούν να ενισχύσουν την ικανότητα των εθνικών κέντρων ακαδημαϊκής αναγνώρισης και των αξιολογητών προσόντων.

Παράγραφος 8

Για την αναγνώριση της σημασίας που έχει η βελτίωση της πρόσβασης υποεκπροσωπούμενων ομάδων στις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας, τα κράτη μέλη θα κληθούν να διερευνήσουν ορθές πρακτικές όσον αφορά την αναγνώριση της προηγούμενης μάθησης και τη διασύνδεση μεταξύ των τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Παράγραφοι 9-10

Τα κράτη μέλη θα κληθούν να βελτιώσουν τη βάση τεκμηρίωσης μέσω της συλλογής και της διάδοσης δεδομένων σχετικά με περιπτώσεις αναγνώρισης, και να υποβάλουν εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου.

Παράγραφοι 11-19

Η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου με:

- αμοιβαία μάθηση και ανταλλαγή ορθών πρακτικών·
- στοχευμένη στήριξη όπου είναι αναγκαίο·
- εύχρηστη ηλεκτρονική υπηρεσία πληροφόρησης για τους τίτλους ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- συνέργειες μεταξύ εργαλείων διαφάνειας της ΕΕ προκειμένου να βελτιωθεί η συνεργασία και η κινητικότητα μεταξύ των τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- διερεύνηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι ψηφιακές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών, για τη διευκόλυνση της αυτόματης αναγνώρισης·
- διερεύνηση της επέκτασης του πεδίου δράσης των εθνικών κέντρων πληροφοριών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση·
- χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης· και
- υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των πτυχίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η μαθησιακή κινητικότητα προάγει τη γνώση, τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τις εμπειρίες, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών και κοινωνικών ικανοτήτων και της πολιτισμικής ευαισθητοποίησης, οι οποίες είναι καίριας σημασίας για την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας, καθώς και για την προώθηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας.
- (2) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της για την ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού³⁵, παρουσιάζει το όραμα της δημιουργίας έως το 2025 ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης, στον οποίο η μάθηση, οι σπουδές και η διεξαγωγή έρευνας δεν θα παρεμποδίζονται από σύνορα, καθώς θα εξαλειφθούν μεταξύ άλλων τα εμπόδια στην αναγνώριση των προσόντων, τόσο σε επίπεδο σχολείου όσο και σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- (3) Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2017, τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και η Επιτροπή καλούνται, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, να προάγουν τις εργασίες που έχουν ως στόχο «την προώθηση της συνεργασίας των κρατών μελών για την αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»³⁶.
- (4) Η σύμβαση του 1997 σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο (σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων), η οποία καταρτίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την UNESCO, παρέχει ένα νομικό πλαίσιο για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- (5) Οι υπουργοί Παιδείας του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεσμεύτηκαν ως προς τον μακροπρόθεσμο στόχο της αυτόματης αναγνώρισης των συγκρίσιμων ακαδημαϊκών πτυχίων στο ανακοινωθέν Τύπου του Βουκουρεστίου το 2012. Με το

³⁵ COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>.

³⁶ EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-el.pdf>.

έργο της διερευνητικής ομάδας για την αυτόματη αναγνώριση σημειώθηκε πρόοδος, αλλά ο στόχος δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

- (6) Οι υπουργοί που είναι αρμόδιοι για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν το 2002 όσον αφορά τη διαδικασία της Κοπεγχάγης, η οποία αποτελεί μια διαδικασία ενισχυμένης συνεργασίας που προωθεί την αναγνώριση των προσόντων και των ικανοτήτων.
- (7) Η διασφάλιση της ποιότητας, ιδιαίτερα, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση της διαφάνειας και συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Επομένως, είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί το έργο που έχει ήδη ολοκληρωθεί στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- (8) Για να διευκολυνθεί η αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στην εθνική νομοθεσία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της κινητικότητας, θα πρέπει να συνεχιστούν οι εργασίες για την εφαρμογή ενός ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων και ενός ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- (9) Η σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2017, σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση³⁷ έχει ως στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς των προσόντων, διευκολύνοντας έτσι την αναγνώρισή τους.
- (10) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 20ής Απριλίου 2012 σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ζητεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες προς την κατεύθυνση της πιο αποτελεσματικής αναγνώρισης και της καλύτερης εναρμόνισης όσον αφορά τους τίτλους σπουδών³⁸.
- (11) Σε ένα όλο πιο παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο, είναι σημαντικό οι σπουδαστές να είναι σε θέση να αξιοποιούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο όλες τις ευκαιρίες μάθησης που παρέχονται ανά την Ευρώπη. Για να επιτευχθεί αυτό, τίτλος που απονέμεται από αρμόδια αρχή σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να είναι έγκυρος σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος για τον σκοπό της πρόσβασης σε περαιτέρω δραστηριότητες μάθησης. Το στοιχείο αυτό αφορά και τους υπηκόους τρίτων χωρών που κατέχουν τίτλο σπουδών από ένα κράτος μέλος και μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος. Ωστόσο, η απουσία αυτόματης αναγνώρισης προσόντων και αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό παρεμποδίζει την κινητικότητα. Μόνο μια ενιαία προσέγγιση σε όλη την Ένωση όσον αφορά την αυτόματη αναγνώριση θα προσφέρει την απαιτούμενη σαφήνεια και συνέπεια για να αντιμετωπιστούν οι εναπομείναντες φραγμοί.
- (12) Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι διαδικασίες αναγνώρισης συχνά εξακολουθούν να είναι υπερβολικά σύνθετες ή δαπανηρές, και πολλοί μετακινούμενοι σπουδαστές δεν κατορθώνουν να εξασφαλίσουν πλήρη αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων

³⁷ 2017/C 189/03: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017H0615%2801%29>

³⁸ P7_TA(2012)0139: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2012-139>

που απέκτησαν με επιτυχία. Ωστόσο, αρκετά κράτη μέλη έχουν αναλάβει την πρωτοβουλία να προωθήσουν την αυτόματη αναγνώριση, μεταξύ άλλων μέσω της υπογραφής περιφερειακών συμφωνιών. Οι πρωτοβουλίες αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν ως πρότυπα για τη δημιουργία ενός συστήματος για ολόκληρη την Ένωση.

- (13) Σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι κάτοχοι τίτλων που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ένα κράτος μέλος συχνά δεν είναι βέβαιοι όσον αφορά τη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση άλλου κράτους μέλους. Ειδικότερα, ορισμένα κράτη μέλη δεν αναγνωρίζουν τους τίτλους που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στους κατόχους τίτλων σπουδών δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, ενώ οι συντομότερες περίοδοι μάθησης στο εξωτερικό δεν δημιουργούν απαραίτητως προβλήματα αναγνώρισης, η αβεβαιότητα παραμένει σημαντική πρόκληση για τις περιόδους που κυμαίνονται μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους.
- (14) Μέσω μιας σταδιακής προσέγγισης θα παρασχεθεί στήριξη στα κράτη μέλη για την εφαρμογή των μέτρων που θα καταστήσουν εφικτή την αυτόματη αναγνώριση. Η προσέγγιση αυτή θα βασιστεί στα εργαλεία που ήδη υπάρχουν για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά θα βελτιώσει τη χρήση τους και σταδιακά θα αυξήσει το επίπεδο φιλοδοξίας. Στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, θα δρομολογηθεί μια διαδικασία συνεργασίας με στόχο την ανάπτυξη του απαραίτητου επιπέδου εμπιστοσύνης μεταξύ των διαφόρων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών. Η παρούσα σύσταση προβλέπει μια συμπληρωματική προσέγγιση προς τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών και οι δεσμεύσεις έχουν προαιρετικό χαρακτήρα.
- (15) Η παρούσα σύσταση δεν θίγει το σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και τις εναρμονισμένες ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης για ορισμένα επαγγέλματα, βάσει της οδηγίας (ΕΚ) 2005/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων³⁹ όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2013/55⁴⁰,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

Σύμφωνα με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία, τους διαθέσιμους πόρους και τις εθνικές περιστάσεις, και σε στενή συνεργασία με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη:

Βασική αρχή

1. Να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να επιτευχθεί, έως το 2025, η αυτόματη αναγνώριση των πτυχίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας

³⁹ ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32005L0036>.

⁴⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2013/55 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς («κανονισμός IMI») ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 132: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=celex%3A32013L0055>

εκπαίδευσης⁴¹, καθώς και η αναγνώριση των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης, ώστε, χωρίς να απαιτείται χωριστή διαδικασία αναγνώρισης:

- α) τίτλος σπουδών επιπέδου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτάται σε ένα κράτος μέλος να αναγνωρίζεται αυτόματα στα άλλα κράτη μέλη, για τον σκοπό της παροχής πρόσβασης σε περαιτέρω σπουδές, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να ορίζουν ειδικά κριτήρια εισδοχής για συγκεκριμένα προγράμματα·
- β) τίτλος σπουδών ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχει πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ένα κράτος μέλος να αναγνωρίζεται αυτόματα στα άλλα κράτη μέλη, για τον σκοπό της παροχής πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να ορίζουν ειδικά κριτήρια εισδοχής για συγκεκριμένα προγράμματα·
- γ) τα αποτελέσματα περιόδου μάθησης στο εξωτερικό που πραγματοποιείται σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα κράτος μέλος να αναγνωρίζονται πλήρως και αυτομάτως στα άλλα κράτη μέλη, είτε όπως έχει συμφωνηθεί στη συμφωνία μάθησης και επιβεβαιωθεί στο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας είτε σύμφωνα με τα μαθησιακά αποτελέσματα των θεματικών ενοτήτων που ολοκληρώθηκαν στο εξωτερικό, όπως περιγράφονται στον κατάλογο μαθημάτων σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων· και
- δ) τα αποτελέσματα περιόδου μάθησης στο εξωτερικό διάρκειας έως ενός έτους που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ένα κράτος μέλος να αναγνωρίζονται πλήρως σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται από τον εκπαιδευόμενο να επαναλάβει το έτος του προγράμματος στη χώρα προέλευσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι ικανότητες που απέκτησε είναι εν γένει αντίστοιχες με τις ικανότητες που καθορίζονται στα εθνικά προγράμματα σπουδών.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

- 2. Αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η προώθηση της διαφάνειας και της ανάπτυξης εμπιστοσύνης στα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών για την επίτευξη της αυτόματης αναγνώρισης, να δεσμευτούν για την εκπλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:
 - α) τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων συσχετίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων και αυτοπιστοποιούνται στο πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
 - β) τα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οργανώνονται σύμφωνα με τις δομές της διαδικασίας της Μπολόνιας, οι οποίες περιλαμβάνουν ένα πλαίσιο τριών κύκλων και, κατά περίπτωση ανάλογα με το κράτος μέλος, έναν σύντομο κύκλο σπουδών· και
 - γ) η εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας διενεργείται από ανεξάρτητους οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας που είναι καταχωρισμένοι στο ευρωπαϊκό μητρώο οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας και οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με τα

⁴¹ Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου, οι τίτλοι επιπέδου ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν το επίπεδο 4 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων και οι τίτλοι επιπέδου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τα επίπεδα 5-8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων.

πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη διασφάλιση της ποιότητας των κοινών προγραμμάτων.

3. Σε συνεργασία με τα εθνικά κέντρα πληροφοριών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας και άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, να καταρτίσουν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές προς στήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ανάπτυξη και την αποτελεσματική υλοποίηση των ακόλουθων εργαλείων διαφάνειας:
 - α) επικαιροποιημένος κατάλογος μαθημάτων, με περιγραφές όλων των πτυχιακών προγραμμάτων, με επιμέρους διδακτικές μονάδες και πίνακες κατανομής βαθμολογίας·
 - β) συμπληρώματα διπλώματος για όλους τους αποφοίτους, τα οποία εκδίδονται αυτόματα και χωρίς χρέωση σε μια ευρέως χρησιμοποιούμενη γλώσσα και σε ψηφιακή μορφή· και
 - γ) διαφανή κριτήρια αναγνώρισης που εφαρμόζονται με συνέπεια στο σύνολο κάθε ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
4. Να εξασφαλίσουν παροχή στήριξης από εμπειρογνώμονες στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, και να παρακολουθούν την εφαρμογή τους.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση

5. Για την επίτευξη της αυτόματης αναγνώρισης των τίτλων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, να προωθήσουν τη διαφάνεια και να αναπτύξουν εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τα οικεία συστήματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, με τους εξής τρόπους:
 - α) μέσω της διασφάλισης ότι τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων συσχετίζονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων·
 - β) μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της προώθησης της αμοιβαίας μάθησης σχετικά με τα συστήματα διασφάλισης της ποιότητας στη σχολική εκπαίδευση, με απόλυτο σεβασμό προς τις διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις στη διασφάλιση της ποιότητας· και
 - γ) μέσω της ανάπτυξης περαιτέρω μέσων διασφάλισης της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
6. Να διευκολύνουν την κινητικότητα και την αναγνώριση των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης με τους εξής τρόπους:
 - α) μέσω της παραγωγής εθνικού υλικού καθοδήγησης για τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με τις γενικές αρχές και τα εργαλεία για την αναγνώριση·
 - β) μέσω της προώθησης της χρήσης διαφανών κριτηρίων και εργαλείων, όπως συμφωνίες μάθησης βάσει ικανοτήτων μεταξύ των ιδρυμάτων αποστολής και υποδοχής. Στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, μέσω της επέκτασης της χρήσης των εργαλείων της ΕΕ, όπως είναι το έγγραφο κινητικότητας Europass, το ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και

κατάρτιση, το μνημόνιο συμφωνίας και η συμφωνία μάθησης, και άλλα που είναι διαθέσιμα μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Europass για τις δεξιότητες και τα προσόντα και

- γ) μέσω της προβολής των οφελών της κινητικότητας στα ιδρύματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στους εκπαιδευόμενους και στις οικογένειές τους, και μέσω της προβολής των οφελών της υποδοχής της κινητικότητας στους εργοδότες.

Εθνικά κέντρα ακαδημαϊκής αναγνώρισης

7. Να αναπτύξουν την ικανότητα των εθνικών κέντρων ακαδημαϊκής αναγνώρισης και των αξιολογητών προσόντων, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διάδοση των πληροφοριών, τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της συνέπειας, και τον στόχο της μείωσης της διοικητικής και οικονομικής επιβάρυνσης για τους χρήστες των υπηρεσιών τους.

Διασύνδεση και κινητικότητα

8. Να διερευνήσουν ορθές πρακτικές όσον αφορά την αναγνώριση της προηγούμενης μάθησης και τη διασύνδεση μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ιδιαίτερα μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βάση τεκμηρίωσης

9. Να βελτιώσουν τη βάση τεκμηρίωσης με τη συλλογή και τη διάδοση δεδομένων όσον αφορά τον αριθμό και το είδος των περιπτώσεων αναγνώρισης.

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

10. Εντός δύο ετών από την έκδοση της παρούσας σύστασης, και στη συνέχεια σε τακτά διαστήματα, να υποβάλλουν έκθεση μέσω των υφιστάμενων πλαισίων και εργαλείων σχετικά με τις εμπειρίες και την πρόοδο προς την κατεύθυνση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των προσόντων και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό.

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

11. Να προωθήσει την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις αρχές αναγνώρισης και τους διεθνείς οργανισμούς. Η συνεργασία αυτή σε επίπεδο ΕΕ έχει ως στόχο να εξασφαλίσει την πλήρη υλοποίηση των μέσων της διαδικασίας της Μπολόνιας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΕ, καθώς και των μέσων της διαδικασίας της Κοπεγχάγης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
12. Στο πεδίο της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, να δρομολογήσει διαδικασία συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ, από κοινού με τα κράτη μέλη, για να ξεκινήσει στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας σύστασης όσον αφορά την προώθηση της διαφάνειας και την ανάπτυξη εμπιστοσύνης στα συστήματα σχολικής εκπαίδευσης σε όλη την Ένωση.
13. Να προσφέρει στοχευμένη στήριξη στα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης τα οποία αναφέρουν προβλήματα σχετικά με την αναγνώριση των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό σε ποσοστό μεγαλύτερο του μέσου όρου.

14. Να δημιουργήσει μια εύχρηστη ενωσιακή ηλεκτρονική υπηρεσία πληροφόρησης για τους τίτλους ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε κάθε κράτος μέλος.
15. Να διερευνήσει το ενδεχόμενο συνεργειών μεταξύ των εργαλείων διαφάνειας της ΕΕ⁴² και, όπου είναι σκόπιμο, να τα αναπτύξει περισσότερο, με στόχο τη βελτίωση της συνεργασίας και της κινητικότητας μεταξύ των τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης.
16. Να διερευνήσει τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, όπως η τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών (blockchain), για τη διευκόλυνση της αυτόματης αναγνώρισης.
17. Να διερευνήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα εθνικά κέντρα πληροφοριών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση, το ενδεχόμενο επέκτασης του ρόλου τους ώστε να συμπεριληφθούν και άλλοι τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης.
18. Να υποστηρίξει τη χρήση των ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης, όπως το πρόγραμμα Erasmus+ ή τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, όπου αυτό αρμόζει και σύμφωνα με την οικεία χρηματοδοτική ικανότητα, τη νομική βάση, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τις προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί για την περίοδο 2014-2020, με την επιφύλαξη των διαπραγματεύσεων για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Να ενισχύσει την κινητικότητα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+.
19. Να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την πρόοδο εφαρμογής της σύστασης, μέσω των υφιστάμενων πλαισίων και εργαλείων.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

⁴² Όπως το συμπλήρωμα διπλώματος, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων, το ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων και το Europass.